

شناخت رشته ها وشاخه های تحصیلی

همیشه این سوال برای اغلب دانش آموزان کلاس پایه نهم پیش می آید که رشته تجربی را انتخاب کنند یا ریاضی؟ در رشته انسانی در چه رشته هایی موفق تر هستند.

این سوال و سوال های مشابه از جمله مواردی است که فارغ التحصیلان سال پایه نهم در بدو ورودبه سال دهم درگیر آن می شوندو چه بسادربرخی اوقات درآینده از انتخاب خود راضی نیستند.

انتخاب رشته تحصیلی نیاز به توجه به چند مورد می باشد که شناخت این موارد و مشورت و آگاهی در مورد رشته های تحصیلی می تواند به یک انتخاب درست کمک کند.

شناخت شخصی

مهم ترین مساله در انتخاب رشته در سال پایه دهم، شناخت توانایی های شخصی است. شخصی که توانایی والاتری در خصوص درس‌ها مفهومی و استدلالی دارد، بالطبع می تواند در ادامه مسیر در رشته ریاضی موفق تر ظاهر شود. شخصی که علاوه بر موارد ذکر شده توانایی علمی مشخصی در دروس تخصصی تجربی یعنی دروس زیست شناسی دارد، می تواند در رشته تجربی موفق تر ظاهر شود و در نهایت شخصی که بر دروس علوم انسانی و مسایل مربوط به آن اشراف بیشتری دارد می تواند در رشته علوم انسانی موفق ترظاهرشود.

شناخت بازار کار

یکی از مسایلی که می تواند به انتخاب رشته درست در شما کمک کند و زمینه ساز موفقیت های علمی و شغلی آینده شما باشد، شناخت بازار کار مربوط به رشته های دانشگاهی مرتبط با رشته تحصیلی شما در دانشگاه می باشد. مطالعه در این خصوص و مشورت با فارغ التحصیلان رشته های مربوطه به شما در انتخاب درست کمک می کند.

توجه به پتانسیل دانشگاه ها

در برخی از رشته ها مانندپزشکی باتوجه به پتانسیل کم دانشگاه هادر پذیرش دانشجو و استقبال زیاد داوطلبان کنکور در خصوص آن، شرایط وامکان قبولی در این گونه از رشته ها سخت تر از رشته های دیگر است.

مشاوره با افراد متخصص

یکی از موثرترین کارهای در انتخاب درست رشته در سال پایه دهم، مشاوره با متخصصین و مشاوران در این خصوص می باشد. از جمله کسانی که می توانند در این خصوص کمک شایانی به شما بکنند، فارغ التحصیلان دانشگاهی است که اطلاعات جامع در خصوص رشته های دانشگاهی، بازار کار مربوط به آنها و شرایط تحصیلی در دانشگاه های کشور در رشته مرتبط با خود را به شما خواهند داد.

انتخاب درست چیست؟

در انتخاب درست، باید ویژگی های دانش آموز از جمله میزان بهره هوشی، نمرات تحصیلی، نقاط ضعف و قوت در دروس مختلف، استعداد و میزان علاقه مندی مورد بررسی قرار بگیرد. اگر دانش آموز بتواند رشته ای را انتخاب کند که با توانایی ها و علاقه هایش مطابقت داشته باشد تا حد زیادی توانسته در مسیری قدم بردارد که به موفقیت ختم میشود. میزان علاقه مندی هر قدر در رشته انتخابی بیشتر باشد باعث تلاش و کوشش بیشتر برای رسیدن به هدف می شود .

تلاش کرده‌ایم که شما دانش‌آموزان را با رشته‌های تحصیلی بیشتر آشنا کنیم تا انتخابی درست و سرشار از موفقیت داشته باشید.

شاخه های تحصیلی که هر یک از دانش‌آموزان در سال دهم مقطع تحصیلی متوسطه می‌توانند انتخاب کنند عبارتند از: ۱.**شاخه نظری** ۲.**شاخه کاردانش** ۳.**شاخه فنی**

و حرفه‌ای، که هر یک از این شاخه ها به رشته‌های متفاوتی تقسیم می‌شوند.

شاخه نظری

شاخه نظری شامل ۴ رشته ریاضی، تجربی، انسانی و معارف اسلامی است:

رشته ریاضی فیزیک

همانطور که از اسم این رشته پیداست دروس اصلی و مهم این رشته درس ریاضی و فیزیک است. دانش ریاضی از پیش نیازهای اصلی برای موفقیت در این رشته محسوب می شود بنابراین دانش آموزانی که وارد رشته ریاضی و فیزیک می شوند باید به درس ریاضی علاقه مند باشند و توانایی لازم برای یادگیری مطالب مربوط به این درس را داشته باشند. یکی دیگر از پیش زمینه های لازم در این رشته ، قوی بودن دانش آموز در درس فیزیک و شیمی می باشد. از آنجایی که اکثر رشته های دانشگاهی مربوط به این رشته در این دو درس (فیزیک –شیمی) ضرایب مهمی دارند، بنابراین قوی بودن دانش آموز در این دروس بسیار مهم است.

تجربه نشان می دهد دانش آموزانی که بهره هوشی (توانایی ذهنی) بالا و سرعت

عمل ذهنی خوبی دارند، موفقیت بیشتری به دست می آورند. قدرت تجزیه – تحلیل و تجسم اجسام فضایی (تصور اشکال و اجسام در ذهن) از دیگر توانایی های لازم برای توفیق در این رشته می باشد .

نام رشته ریاضی فیزیک، با رشته های فنی و مهندسی دانشگاه ها عجین شده است. بنابراین اکثر مشاغل فنی و مهندسی، از طریق تحصیل در رشته ریاضی و فیزیک قابل دسترسی خواهد بود و از آنجا که کشور ما در حال صنعتی شدن می باشد نیاز جامعه ما نیز به رشته های فنی و مهندسی بیش از سایرین است. به جرات می توان گفت رشته ریاضی

از نظر رشته های دانشگاهی و مشاغل مربوط به آن از متنوع ترین رشته های موجود در دوره متوسطه است.

رشته علوم تجربی

برای موفقیت در این رشته قوی بودن در درس های علوم تجربی دوره راهنمایی و علوم زیستی ، ریاضی و شیمی دبیرستان از اهمیت خاصی برخوردار است. دانش آموزانی که به ساختمان بدن موجودات زنده علاقه مند هستند و از مطالعه طبیعت

(گیاه، جانوران و محیط زیست) لذت می برند، می توانند در این رشته موفقیت به دست بیاورند. یادگیری مطالب زیست شناسی نیاز به حافظه قوی دارد یعنی دانش آموز باید بتواند بسیاری از موضوعات دانش زیست شناسی را در ذهن تجسم نماید و به خاطر بسپارد. همچنین افرادی که علاقه زیادی به کارهای آزمایشگاهی دارند و توانایی های لازم را در این خصوص دارا می باشند از کسانی محسوب می شوند که می توانند موفقیت هایی در این رشته به دست بیاورند•از نظر تنوع رشته های

دانشگاهی گروه علوم تجربی بعد از ریاضی و فیزیک در رتبه دوم قرار دارد. نکته جالب توجه آنجاست که اکثر افرادی که این رشته را انتخاب می کنند به پزشکی علاقه مند هستند، اما باید توجه داشت که ظرفیت دانشگاه ها در این زمینه محدود می باشد.

بسیاری از فارغ التحصیلان دانشگاهی این گروه در مراکز درمانی و بهداشتی

مشغول به کار می شوند•

رشته علوم انسانی

از شرایط اصلی برای ورود به این رشته قوی بودن در دروس ادبیات و عربی است ، همچنین دانش آموز باید توانایی خود را در درس مطالعات اجتماعی نشان داده باشد. این رشته دانش ومعلومات مربوط به علوم انسانی رادربر می گیرد. موضوع اصلی علوم انسانی مطالعه مسایل مربوط به انسان است. زبان و ادبیات ملل مختلف، ادیان و مذاهب مختلف، علوم ورزشی، باستان شناسی، تاریخ، جغرافیا، اقتصاد، جامعه شناسی،

علوم اجتماعی و مردم شناسی، فلسفه و منطق، روانشناسی، مدیریت بخش های مختلف اقتصادی، بازرگانی و دولتی، مسایل مربوط به خانواده و علوم تربیتی از محورهای اصلی این رشته محسوب می شود. برای توفیق در این رشته علاوه بر علاقه مندی به علوم انسانی و قدرت حافظه خوب، توانایی علمی در دروسی چون ادبیات، عربی، تاریخ، جغرافیا، فلسفه و منطق و مطالعات اجتماعی از نیازهای اصلی به حساب می آیند. اکثر مشاغلی که محور اصلی آن ها انسان می باشد، با علوم انسانی در ارتباط هستند•طی سال های اخیر استقبال در این رشته کاهش یافته است اما هنوز هم در کنکورهای سراسری بیشترین شرکت کننده در گروه ادبیات و علوم انسانی است. این در حالی است که تعداد دانش آموزان آماده و قوی در این گروه کمتر از گروه های دیگر است•

رشته علوم و معارف اسلامی

دانش آموز در این رشته با دروس و مباحث اصلی از قبیل اصول فقه، معارف اسلامی، تفسیر قرآن، اخلاق اسلامی، مبادی العربیه، آشنایی با قرآن و... آشنا می شود و باید به زبان و ادبیات عرب مسلط بوده و به آن علاقه مند باشد چرا که برای ورود به وادیه قرآن و حدیث و مطالعه تاریخ و تمدن کشورهای مسلمان و کتب عرفانی و فلسفه اسلامی و یا تحقیق و مطالعه بر روی فقه و مبانی حقوق اسلامی، آشنایی با زبان عربی یک ضرورت اجتناب ناپذیر است. فارغ التحصیلان این رشته مجاز خواهند بود تا در رشته های دانشگاهی مربوط به گروه ادبیات و علوم انسانی ادامه تحصیل بدهند. همچنین برخی از موسسات آموزش عالی خاص مانند دانشگاه علوم و حدیث، از بین داوطلبین مذکور برای ادامه تحصیل در رشته های مذهبی و اسلامی دانشجو می پذیرد.

شاخه فنی و حرفه ای

شاخه فنی و حرفه ای در مقطع تحصیلی متوسطه آموزش و پرورش شامل چهار زمینه صنعت، خدمات، کشاورزی و هنر است و هر زمینه دارای چندین رشته می باشد. مراکز و واحدهای آموزشی مجری این شاخه «هنرستان» و دانش آموزان آن «هنرجو» و دبیران تخصصی آن «هنرآموز» نامیده می شوند.

از اهداف اصلی شاخه فنی و حرفه ای، استقلال فکری و ایجاد زمینه خلاقیت و نوآوری، شناخت بهتر استعداد و علاقه هنرجویان و ایجاد زمینه مناسب برای هدایت آنان به سمت اشتغال، مفید است. اما به منظور ارتقای سطح مهارت این هنرجویان دوره کاردانی خاصی در دانشگاه جامع علمی کاربردی، دانشگاه آزاد و دانشکده های فنی و حرفه ای وابسته به آموزش و پرورش طراحی شده است. هنرجویان علاقه مند پس از قبولی در آزمون های ورودی مجاز خواهند بود تا مدرک فوق دیپلم خود را دریافت نمایند و بدین ترتیب با مهارت بیشتری جذب بازار کار شوند. (البته هنرآموزان می توانند در کنکور شاخه ی نظری هم شرکت کنند)

شاخه کاردانش

شاخه کاردانش در مقطع تحصیلی متوسطه آموزش و پرورش شامل چهار زمینه صنعت، خدمات، کشاورزی و هنر است. مراکز و واحدهای آموزشی مربوط به این شاخه «هنرستان کار دانش» نامیده می شوند. دانش آموزانی که قصد دارند هر چه سریع تر جذب بازار کار شوند به این شاخه هدایت می شوند البته همانطور که در شاخه فنی و حرفه ای اشاره شد هنر جویان کاردانش نیز می توانند ادامه تحصیل دهند. دانش آموزانی که توانایی و حوصله کمتری برای یادگیری دروس نظری و حافظه محور دارند و تمایل بیشتری به انجام مشاغل عملی و مهارتی دارند برای تحصیل در این شاخه مناسب هستند. از آنجا که تنوع رشته در این شاخه بسیار زیاد

است توانمندی های مربوط به این شاخه نیز گسترده است. به همین علت علاقه مندان باید در انتخاب رشته دقت بیشتری داشته باشند

تفاوت شاخه های فنی و حرفه ای با کاردانش

شاخه فنی و حرفه ای با شاخه کاردانش شباهت زیادی دارد اما تفاوت هایی نیز دارد.

از جمله این تفاوت ها می توان به این موارد اشاره کرد:

شرایط ورود به شاخه فنی و حرفه ای از کاردانش دشوارتر است.

دروس شاخه فنی و حرفه ای مشکل تر از کاردانش است.

دروس عملی و ساعات کارگاهی شاخه کار دانش بیشتر از فنی و حرفه ای است.

رشته های شاخه کار دانش متنوع تر از فنی و حرفه ای است.

شرایط استخدام برای فارغ التحصیلان فنی و حرفه ای بهتر است.

ساعات حضور در مدرسه برای دانش آموزان فنی و حرفه ای بیشتر است.

دانش آموزان فنی و حرفه ای برخی از دروس را که دانش آموزان کار دانش از

گذراندن آن معاف هستند را می گذرانند.

هدایت تحصیلی چیست؟

بمثنی که این (روزها) بسیار زیاد شنیده می شود و سوا ل های زیادی را در ذهن برانگیخته است.

هدایت تمصیلی پایه نهم است.

با توجه به رشد جمعیت و افزایش تمایل افراد به تحصیل در سطوح مختلف و تراکم و تنوع واحدهای درسی و ضرورت انتخاب مناسب مشاغل و حرفه ها و عوامل بسیار زیاد دیگر بحث هدایت تحصیلی به روی کار آمد.

انتخاب شاخه و رشته تحصیلی یا همان هدایت تحصیلی بر اساس ۶ مولفه تعیین شده که عبارتند از:

نظر دانش آموز: از دانش آموز نظرخواهی می شود و ۱۰ درصد از ۱۰۰ امتیاز کل به

آن اختصاص دارد.

نظر والدین: ۵ درصد از امتیاز کل به آن اختصاص داده شده است.

نظر تمام معلم های دوره ی متوسطه که ۱۰ درصد کل را شامل می شود.

نتایج آزمون های مشاوره ای: سوالات آن طوری طراحی شده تا تمام ابعاد دانش آموزان و رغبت واقعی و توانمندی های شان را به طور کامل نشان دهد.

این عامل ۳۰ درصد از امتیاز کل است.

نتایج عملکرد تحصیلی یا همان نمرات درسی: ۳۵ درصد مجموع امتیاز هاست

و با توجه به کارنامه های پایه ی هفتم و هشتم و نهم، محاسبه می شود.

نظر مشاور: با توجه به جمع بندی موارد بالا و صحبت با دانش آموز و

خانواده اش انجام می شود و ۱۰ درصد از این ۱۰۰ امتیاز را شامل می شود.

اولویت بندی رشته های تحصیلی بر اساس امتیاز کسب شده شما از ۱۰۰ تعیین می شود.

بهترین

شناخت رشته ها و شاخه های تحصیلی

تنظیم از:

واحد مشاوره

دبیرستان دوره اول متوسطه علمی